

hemmaplan

OKTOBER 2023 ■ EN TIDNING OM DIG, OSS OCH VÅRT SKARABORG

Har du koll på var din dolda lön tar vägen?

TA HAND OM DIN TJÄNSTEPENSION

Ett hållbart SKARABORG

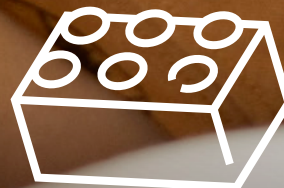
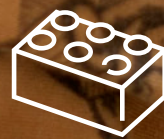
Vad är hållbarhet och hur
jobbar LF Skaraborg med det?

Klimatanpassa ditt boende

TIPS FÖR HUR DU BÄST
SKYDDAR DITT HUS

TÄVLING FÖR ALLA BARN!

Fota ditt bästa legobygge!

 Länsförsäkringar
Skaraborg

Läs våra höst
och vintertips

Våga snacka pengar
för en jämställd ekonomi

HABO | MULLSJÖ

SID 3

SID 7

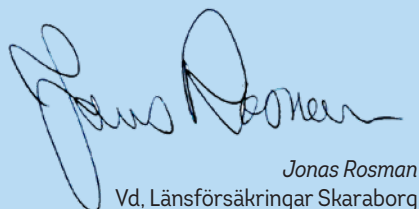
Trygghet och möjligheter i Skaraborg

Nyhetsflödet den senaste tiden gör att det är lätt att misströsta. Nyheterna domineras av våld och kriminalitet och i vårt närområde är det krig. 2023 går globalt mot det varmaste året någonsin och vi ser extremväder även i Skaraborg, såsom ovädret "Hans" tidigare i höst. Det är lätt att bli orolig och se dystert på framtiden. På LF Skaraborg är vi givetvis bekymrade men vi ser också möjligheter i framtiden. Vi har bestämt oss för att försöka påverka utvecklingen positivt och vi tar avstamp i din vardag.

Vi kan inte hjälpa dig med vardagspusslet, men vi kan hjälpa till så att färre skador sker. Vi skapar inte företagets affärsidéer, men vi stöttar i förverkligandet av dem. Vi packar inte din fikakorg, men vi ger rådgivning kring pension och sparande. Vi följer inte med på träningen, men vi sponsrar föreningar så att fler barn och unga kan ha en meningsfull framtid.

Vi ser också att vi kan bidra med mer än det vi redan gör. Det pågår just nu en nyindustrialisering i Skaraborg, där omställningen från fossila bränslen till elektrifiering är en stark drivkraft. För att den hållbara omställningen ska lyckas behöver tillgången på el öka kraftigt. LF Skaraborg vill bidra till att möjliggöra detta och har därför gått in som medfinansierare till Framtidskraft Skaraborg. Ett projekt där elnätbolagen och Skaraborgs kommunalförbund dels kartlägger de framtida behoven, dels identifierar vilka åtgärder som krävs för att säkra tillgången till el - genom att möjliggöra utbyggnad av ny elnätinfrastruktur, ny lokal elproduktion och insatser för effektivare nyttjande av befintlig infrastruktur.

Detta är ett exempel på hur LF Skaraborg växlar upp hållbarhetsarbetet för att bidra till att Skaraborg är en bra plats att leva på även i framtiden. Vi kan inte göra allt, men vi kan bidra med en del. För Skaraborg och ni skaraborgare är viktiga för oss. Nu och för all tid.

Jonas Rosman
Vd, Länsförsäkringar Skaraborg

**GULD
DEAL**

Skaraborg tillsammans 16 november 18.00-22.00

En galakväll fylld av god mat, underhållning och möjlighet att göra skillnad för dem som behöver det mest. Du köper ditt kuvert på skaraborgtillsammans.se

Som **GULDKUND** hos LF har du möjlighet att vinna två stycken kuvert. Håll utkik efter vårt nyhetsbrev via mejl kommande vecka.

4-5 Att arbeta med Hållbarhet

6-7 Våga snacka pengar

8 Skaraborgspodden

9 Din dolda lön, har du koll på den?

10-11 Så kan du skydda dig och ditt hem

14-15 Tävlning och höstlovstips

Här finns vi Skövde Rådhusgatan 8, Box 600, 541 29 Skövde, 0500-777 000 **Falköping** Storgatan 1, 521 42 Falköping, 0515-677 200 **Lidköping** Torggatan 8, Box 2187, 531 02 Lidköping, 0510-777 220 **Mariestad** Esplanaden 8, Box 32, 542 21 Mariestad, 0501-377 240 **Tidaholm** Gamla Torget 6, 522 31 Tidaholm, 0502-777 260 **Skara** Stortorget 1, 532 30 Skara, 0511-241 00 **Habo** Jönköpingsvägen 13A, 566 31 Habo, 036-172 400 **Vara** Stora Torget 4, 534 31 Vara, 0512-797 270 **E-post** info@LFskaraborg.se

Hemmaplan Ansvarig utgivare: Jonas Rosman, vd Länsförsäkringar Skaraborg.

Redaktion & Layout: Länsförsäkringar Skaraborg: Malene Falk, Sandra Moberg, Elin Antonius och Sven-David Malmesved
Omslagsbild: Toby Photography, Tobias Andersson.

Hur var det med vinterdäcken nu igen?

Och annat att ha koll på inför höst och vinter.

När är det dags för vinterdäck?

Det är samma regler för däckbyten i hela landet. Däremot kan övergångsperioden mellan vinter- och sommarväglag vara olika beroende på om du bor i norr eller söder. Vädret kan då vara oberäkneligt med snö som smälter bort på dagen och fryser till is på natten. Det gäller att vara vaksam.

1 oktober Dubbdäck är tillåtna

1 december Vinterdäck krävs vid vinterväglag

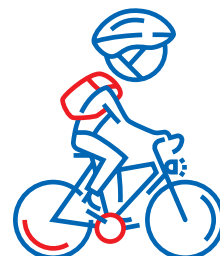
Cykla säkert!

Låt inte vintern stoppa dig

– kör dubbat, ha bra belysning och glöm inte reflexvästen!

Tips och råd vid val av vinterdäck

Vår rekommendation är att ha dubbade både fram och bak. Men om du bara har ett dubbdäck är det säkrast att ha det på framhjulet. Ta hjälp av vårt test av bästa däck.

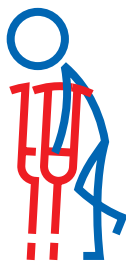

Broddar är en billig investering för att slippa ramla och skada dig.

Det finns roligare saker att göra i vinter än att gå på kryckor.

Att tänka på när du väljer broddar

- Brodden ska sitta bra på den sko du främst ska använda.
- CE-märkta produkter är bäst eftersom de uppfyller säkerhetskrav.

Förbered dig för strömavbrott, ha detta hemma:

- Vattendunkar
- Säkringar
- Tändstickor, stearin- och värmeljus
- Batterier och batteridrivna radio
- Powerbank för mobil och surfplatta
- Ficklampa
- Fotogenlampa
- Ett stormkök, exempelvis Trianga
- Matkonserver och torrvaror
- Filtar
- Elverk

Läs fler tips på vår hemsida, [LFskaraborg.se/vintertips](https://lfskaraborg.se/vintertips)

” LF Skaraborg jobbar för att kundernas vardag ska hålla. Nu och FÖR ALL TID

Vad är hållbarhet och hur jobbar LF Skaraborg med detta?

Hållbarhet definieras som **förmågan att kunna tillfredsställa dagens behov utan att äventyra kommande generationers** – något som är mer aktuellt nu än någonsin tidigare. Inom begreppet hållbarhet ryms miljömässiga, ekonomiska och även sociala faktorer så som jämlikhet, psykisk hälsa, trygghet och social tillit.

Kroka arm med andra

Grunden i LF Skaraborgs arbete för hållbarhet baseras på öppenhet, ärlighet och dialog där vi även krokar arm med andra aktörer i Skaraborg för att på så sätt uppnå största möjliga effekt. Det handlar också om att vara lyhörda för våra kunders vardagsliv och behov. Vi ska ge tillbaka till samhället och vi strävar efter ett välmående Skaraborg som inte tullar på framtida generationers förutsättningar att kunna leva ett bra liv. Vi gör mycket för att bidra till hållbarhet, men vi är ödmjuka inför att vi alltid kan göra mer och göra bättre.

Först och främst vill vi verka där vi kan göra störst skillnad, nära vår kärnverksamhet. Vårt fokus ligger på möjligheter och vi vill arbeta långsiktigt, tillsammans och nära våra kunder.

Kundernas perspektiv

Just nu rullar en kommunikationskampanj som är skapad tillsammans med några av våra kunder runt om i Skaraborg, där Ellen, Bo, Per och Sofia visar upp en glimt av sin vardag. Vi behöver alla ha en fungerande vardag som är trygghet och balanserad.

Det kan till exempel handla om att ha möjlighet att driva eget företag på den plats där du bor och inte behöva flytta till en storstad. Att familjen är trygg, skadefri och har en jämställd ekonomi. Att livet som pensionär är innehållsrikt och ekonomiskt hållbart samt att våra ungdomar kan hitta en gemenskap och en meningsfull fritid i föreningslivet. I alla dessa delar finns LF Skaraborg med. Både i vår kärnverksamhet där vi bland annat jobbar med skadeförebyggande åtgärder, ekonomisk rådgivning och försäkringar och i våra samarbeten med näringslivet och sponsring av föreningslivet.

Samhällsutvecklingen i Skaraborg

Vi strävar efter att göra en positiv inverkan på samhällsutvecklingen genom att stödja vårt lokalsamhälle och främja olika sociala projekt och initiativ, några exempel är Ung Domare, Smart Matte, Åtbart, Drivhuset och Ung Företagsamhet.

Miljö och klimat

En stor del av vår kärnverksamhet handlar om att förebygga skador för att minska uppkomsten av bland annat bränder och vattenskador, då det har stor negativ påverkan både på miljön, ekonomin och samhället. I de fall då skadan ändå sker jobbar vi med att återbruka det som går och vid reparation av bilar använda begagnade bildelar i så stor utsträckning som möjligt. Vi jobbar med ansvarsfulla investeringar och har mål för och kontinuerlig mätning av klimatavtrycket i vår kapitalförvaltning. 2023 gör vi ett klimatkortslut för den egna verksamheten för att kunna jobba ännu mer målmedvetet med att minska utsläppen i alla led.

I Skaraborg pågår en nyindustrialisering där omställningen från fossila bränslen till elektrifiering är en stark drivkraft. För att den hållbara omställningen ska lyckas behöver tillgången på el öka kraftigt. Elnätsbolagen och Skaraborgs kommunalförbund jobbar intensivt för att skapa de nödvändiga förutsättningarna. Det är en väldigt viktig framtidsfråga just nu och LF Skaraborg har därför gått in som medfinansier till projektet, som går under namnet Framtidskraft Skaraborg.

Vi på LF Skaraborg jobbar för att våra kunders vardag ska hålla. Nu och för all tid.

Läs mer om vårt arbete på [LFskaraborg.se/hallbarhet](https://lfskaraborg.se/hallbarhet)

En meningsfull och aktiv fritid med den gemenskap som finns i en förening är väldigt viktigt för många barn och unga. Engagerade vuxna som Per i Falköping blir viktiga förebilder och sponsring är ytterligare en möjliggörare. LF Skaraborg sponsrar ett 100-tal föreningar inom en mängd olika idrotter runt om i Skaraborg. Utöver det sponsrar vi även en mängd initiativ inom kultur och skola. Allt för ett välmående Skaraborg.

Att driva eget företag utan att behöva flytta till en storstad är viktigt för att bibehålla en levande landsbygd. Ellen driver keramikstudio Lervis utanför Hjo och LF Skaraborgs företagsteam skräddarsyr lösningar för just lokala företag inom försäkring, bank och pension. Vi känner till den lokala marknaden och hos oss får företagaren personlig rådgivning och ett genuint engagemang. Vi stöttar även bland andra Nyföretagarcentrum, Drivhuset, Ung Företagsamhet och Skaraborg Invest.

De flesta vill precis som Bosse i Mariestad kunna njuta av pensionen. En hållbar ekonomi är en av förutsättningarna för att kunna göra det. Vi kan hjälpa till att sätta upp ett sparande för livet samt att ge råd kring placeringar och hur du kan tänka kring din pension för att den ska bli så bra och njutbar som möjligt.

Hemma hos Sofias familj i Falköping är det fullt av bus och skratt och det kan såklart vara lite trixigt att få ihop livspusslet ibland, precis som för alla småbarnsfamiljer. Det allra viktigaste är ändå att vardagen är trygg och skadefri, och gärna även ekonomiskt jämställd. Vi hjälper till med detta både med vår skadeförebyggande verksamhet och i vår ekonomiska rådgivning.

Ooops! Saker som kan hända bakom kameran på en inspelningsplats med barn. Fotografen Tobias Andersson fick en mjöldusch...

Foto: Toby Photography, Tobias Andersson

Lyckat event för blivande och nyblivna föräldrar

En kväll i september samlades blivande och nyblivna föräldrar i Skövde för en kväll fylld med kunskap och inspiration. Vi på LF Skaraborg bjöd in både kunder och ickekunder för att träffas och prata viktiga frågor kring jämställd ekonomi. Men även mjukare ämnen som att vikten av att läsa för barn och hur man får relationen att hålla under småbarnsåren.

Kvällen inleddes med en föreläsning om jämställd ekonomi av pensions-experten Trifa Chireh, som gav värdefull information om föräldraledighet, deltidsarbete och VAB. Trifa delade bland annat med sig av sina bästa tips att göra i kärlekens namn;

- Våga ta snacket om pengar med varandra.
- Ta hand om ditt framtida jag.
- Sätt upp gemensamma sparmål.
- Hoppas på det bästa men planera för det värsta.

Ni kan läsa mer om Trifas andra tips och råd här på nästa sida.

En av kvällens höjdpunkter var panelsamtalet med välkända barnboks-författarna Moa De Bruin och Linda Palm, tillsammans med den legitimerade barnmorskan Angelica Holst.

Mingelytan bjöd på en möjlighet att prata och ställa frågor till experter inom olika områden. Här fanns familjejurister, ekonomiska privatrådgivare, försäkringsrådgivare samt fastighetsmäklare, tillsammans med experter inom trafiksäkerhet för barn från NTF. Det var med andra ord ett riktigt smörgåsbord av kunskap och för alla besökare.

Att prata pension och ekonomi kan ibland kännas tungt och.. boring! Men Trifa vet hur man engagerar och får publiken att börja fundera.

Våga snacka pengar

Vi pratar ofta om allt möjligt vid middagsbordet, men när det kommer till pengar blir det tyst och obekvämt. Detta är något som Trifa Chireh, pensionsekonom på Länsförsäkringar önskar ändring på.

– Pengar och ekonomi kan vara ett svårt ämne att prata om. Många av oss känner oss obekväma med att avslöja våra inkomster, skulder och sparande. Men när du har valt att dela ditt liv med någon, bör det inte finnas några hinder för sådana samtal. För att ha gemensamma mål och en jämlik relation behöver vi ha regelbundna samtal om ekonomin, inklusive vårt långsiktiga sparande som pension, förklarar Trifa.

– Det är särskilt viktigt att prata om pengar om en person i förhållandet tjänar mindre eller är föräldralös, eftersom det kan påverka pensionen i framtiden. Om du inte pratar om det kan det leda till problem senare, säger Trifa och fortsätter.

Att inte ha pratat igenom hur man vill bygga upp sin ekonomiska vardag kan leda till konflikter. Det kan handla om vilka prioriteringar man gör och vad man väljer att lägga pengar på eller att den ena känner sig i ekonomiskt underläge. Ungefär hälften av svenska par bråkar om ekonomi ibland, visar en undersökning som Novus gjort på uppdrag av Länsförsäkringar. På samma sätt visar undersökningen att par som pratar ekonomi också bråkar mindre.

– Att prata om vardagsekonomin blir därför ett viktigt samtal att ha om man vill försöka leva så jämställt som möjligt men också om man vill minimera konflikter. För privatekonomin består av mer än bara utgifter för mat och transport, det handlar också om hur mycket pensionskapital ni har och hur tillgångar fördelas om ni skulle separera i framtiden. Samtalet handlar om att minimera konflikter här och nu, men också i framtiden, avslutar Trifa.

Läs gärna rapporten "Våga snacka pengar" på LFskaraborg.se/under_Press_&_Nyheter

Trifas 3 bästa tips för en mer jämställd ekonomi i hushållet

- **Planera fritid och arbete tillsammans**
Vem är ledig och vem jobbar? Kanske är ett alternativ att båda parter i förhållandet kan gå ner i arbetstid istället för att en av er prioriterar barn och den andra yrkeslivet.
- **Ha eget sparande båda två**
Se till så att ni båda har eget sparande och kompensera eventuellt den som arbetar deltid.
- **Dela på ansvaret för ekonomin**
Är det någon i relationen som tar mer ansvar när det gäller er gemensamma ekonomi? Är ni nöjda med uppdelningen eller vill ni förändra något? Försök, i den mån det går, att dela på det ekonomiska ansvaret.

Skaraborgspodden

Maria Hillerström är ny programledare för Skaraborgspodden sen årskiftet 2023. Vi tog ett snack med Maria för att höra hur första tiden som ankare på Skaraborgspodden varit, vad är egentligen roligast och varför man inte bör missa att lyssna på ett enda avsnitt.

Foto: LZ Konsult i Skövde

Hej Maria vad kul att vi får prata lite Skaraborgspodden med dig. Först kan du berätta vad Skaraborgspodden är för den som kanske missat just denna podd.

- Absolut, Skaraborgspodden är en inspirerande podcast med personliga porträtt och fokus på intressanta människor och företag med anknytning till Skaraborg. Faktum är att det är Skaraborgs största intervju-podd.

Vad kände du när du blev tillfrågad att programleda podden?

- Det kändes både superläskigt och roligt på samma gång. Men jag gillar att kasta mig in i utmaningar och därmed var det självklart att tacka ja.

Vad är det roligaste med att vara programledare för Skaraborgspodden?

- Det allra roligaste är såklart att lära känna gästerna och få djupdyka i deras expertis och livsresa. Att få en inblick i deras kunskap och erfarenheter, det är kul och ger mycket energi.

Vilket råd/tips har du fått till dig som du kommer ihåg lite extra?

- Det finns så mycket kunskap som jag fått med mig längs vägen. Det är minst en och oftast flera saker i varje avsnitt som jag lär mig och

sparar ner i minnet. Mycket kan jag även ta med mig till mitt dagliga arbete som Kommunikationschef på Volvo Group Skövde. Jag minns framför allt en gäst jag hade i somras där vi pratade om AI, i det samtalet fick jag med mig många intressanta insikter. Jag brukar också be gästerna om ett boktips för att få inspiration till intressanta böcker, då jag gillar att läsa.

Varför ska man lyssna på Skaraborgspodden tycker du?

- För att det är så många häftiga och inspirerande människor som har gästtat och kommer att gästa podden. Det är också extra roligt då alla som är med i podden är Skaraborgare, det blir nära på nåt sätt och man får en känsla av stolthet, att vi kommer från samma ställe. Men framförallt för att få en inblick i någons expertis och få ny kunskap.

Har du någon drömgäst till podden?

- Jättebra fråga. Skulle gärna ha med Ebba Busch och vi har också pratat om Alexandra Charles. Men det finns många inspirerande företagare och människor med koppling till Skaraborg. Vi som jobbar med podden har fortfarande en lång önskelista. Det är många gäster som har tackat ja för framtida avsnitt vilket är superskoj.

SKARABORGS PODDEN

Lyssna på specialavsnittet med Trifa Chireh pensionsekonom hos Länsförsäkringar.

Då får du bland annat reda på hur du hanterar sparande i tuffare tider. Trifa ger dig även råd och tips kring pensionssparande och hur du kan lägga upp en sparplan som fungerar över tid.

Du hittar avsnittet på skaraborgspodden.se och där poddar finns.

Foto: LZ Konsult i Skövde

Vart tar din dolda lön vägen?

Din tjänstepension är mer än bara siffror på ett papper. Det är din dolda lön, den är lika viktig som den som hamnar på ditt lönekontot varje månad. Det är en bra idé att börja bry sig om den.

Din dolda lön, alltså din tjänstepension, kan i kontrast till övriga förmåner vara värd miljontals kronor och är en betydelsefull framtida lön.

- De flesta har bra koll på hur mycket de får i lön utbetalt på kontot men när det gäller tjänstepensionen är kunskapen inte lika hög. Det kan finnas hundratusentals kronor att tjäna genom att göra aktiva val, säger Sabina Lindblad, pensionsexpert på LF Skaraborg.

Vad är tjänstepension?

Tjänstepensionen är den delen av din pension som din arbetsgivare betalar in om du har tjänstepension i ditt anställningsavtal. Det är ofta omkring 4,5 procent av din lön per månad men kan också vara mer.

- Säg att du tjänar 35 000 kronor per månad och att det sätts av 4,5 procent, det blir 18 900 kronor på ett år, förklarar Sabina och fortsätter. Detta är pengar som är dina och som förtjänar lite uppmärksamhet. För många kan tjänstepensionen utgöra mellan 25-50 procent av den totala pensionen, därför är det en viktig del att ha koll på.

- Har du inte gjort något val alls för din tjänstepension så ligger den med stor sannolikhet i traditionell förvaltning. Det kan vara fördelaktigt att byta till en fondförvaltning där du själv kan välja risknivå för då har du en möjlighet att få en högre pension, även om det inte finns någon garanti, säger Sabina.

Trad och fond, vad är skillnaden?

I en traditionell förvaltning, har Pensionsbolaget ansvaret att förvalta din pengar och du är garanterad att få minst en viss procent av det din arbetsgivare betalt in.

I en fond är det istället du själv som väljer vilka fonder och risknivå, det innebär att din pension kan bli högre men du har inte någon garanti.

Efterlevandeskydd eller inte?

I de allra flesta fall ligger din avtalspension utan något efterlevandeskydd om du inte aktivt valt till det. Det är viktigt att aktivt välja om du vill ha ett efterlevandeskydd eller inte. Vill du att din familj ska få dina intjänade pengar om du skulle gå bort? Eller har du kanske vuxna barn som klarar sig själva ekonomiskt och att du istället behöver säkerställa en högre pension för egen del? Det är viktigt att du funderar över hur just din situation ser ut.

Nu kan du samla fler pensioner hos oss

Ett sätt att ha koll på din pension är att samla så mycket som möjligt på samma ställe, då är det lättare att få en översikt och göra val för

framtiden. Från och med oktober kan du samla ännu fler pensioner hos oss, vi har nämligen just blivit valbara för kollektivavtalad tjänstepension, ITP. **Läs mer på [LF.se/itp](https://lf.se/itp)**

3 tips för att optimera din dolda lön, din tjänstepension

- 1 Få kontroll:** Vart är den placerad, hur är den placerad? Fyll i vår fullmakt för att få hjälp av oss på LF eller logga in på minpension.se
- 2 Enklare pensionsplanering:** Samla allt på ett ställe för att kunna planera din pension. Du får en översikt och får lättare att ta kloka beslut för framtiden.
- 3 Avkastning på dina pengar:** Din tjänstepension har potentialen att växa över tid och genom att vara aktiv nu kan du öka avkastningen och maximera ditt sparande.

”Många tycker att en sten lättat från deras axlar när de tagit hjälp och fått kontroll på sin pension.

- Sabina Lindblad, pensionsexpert på LF Skaraborg

Vi hjälper dig att få koll på din pension

Vi på LF Skaraborg förstår vikten av att ha bra koll på sin pension och vi förstår också att det kan kännas svårt att ta tag i. Därför har vi gjort det så enkelt som möjligt för dig att få hjälp. Det enda du behöver göra är att fylla i en digital fullmakt på vår hemsida. Den behöver vi för att få information om din pension från andra pensionsbolag.

- Därefter samlar vi in information om din pension och hör av oss till dig när vi fått svar på fullmakten. Du binder dig självklart inte till något, förklarar Sabina. Vi går igenom hur din pension ser ut, vilka pensioner som eventuellt kan vara aktuella att flytta och vi ger dig samtidigt en överblick i vilka fler val du kan göra, avslutar Sabina.

Få koll på din pension, fyll i en digital fullmakt på vår hemsida så hör vi av oss.

Klimatanpassa ditt boende

Den globala medeltemperaturen för 2020 var 1,2 grader varmare än perioden 1850–1900. I ett varmare klimat ökar sannolikheten för extrema vädersituationer, även om risken för intensiv och långvarig kyla minskar. I ett förändrat klimat ökar risken för bland annat översvämningar vilket vi märkt av i sommar, då det i juli regnade mer än på många år. Men även risken för åska och skogsbränder ökar när klimatet ändras.

Klimatet förändras och vi måste anpassa oss. Att klimatanpassa innebär att göra åtgärder som minskar risken för, och omfattningen av, väderrelaterade skador. Det sparar både pengar och minskar ditt klimatavtryck och det finns mycket du kan göra själv. Ulf Lindholm, Skadestyrman på Länsförsäkringar Skaraborg guidar oss igenom olika åtgärder för olika väder.

Åska, storm och översvämningar

När väderleksrapporten varnar för extremväder är det viktigt att du tar dessa varningar på allvar och ser till att skydda dig och dina saker.

- Om det är åska på gång är det bra att förebygga genom att se till att installera ett överspänningsskydd på inkommande el och teleledningar. Du bör också dra ur robotgräsklipparen ur nätet och Guideslingan in i laddstationen, säger Ulf Lindholm.

Antalet åskrelaterade skador ligger på 300 i snitt per år. I år har vi haft 164 anmälningar vilket är betydligt lägre än snittet, berättar Ulf Lindholm. Översvämningsskadorna har däremot varit mycket över snittet detta året. Hittills har vi haft 320 skador kontra snittet som ligger runt 100. Men det är stor variation här, vissa år är det 20 och andra extremår som 2014 och 2021 hade vi upp till 350 skador, berättar Ulf Lindholm.

Ditt ansvar som fastighetsägare

Som fastighetsägare har du ett ansvar att skydda ditt hus mot över-

svämning. Du behöver även kontrollera ledningarna inom din tomtgräns och fram till förbindelsepunkten, det vill säga gränsen mellan fastighetens vatten- och avloppsanläggning och den allmänna. Ulf Lindholm tipsar dig som fastighetsägare att tänka på en rad saker.

- Om vi börjar uppfraån så är det bra att se till att taket är väl underhållet. Håll stuprännor och hängrännor fria från skräp och se till att huset har god dränering. Ett annat tips är att rensa brunnar, installera backventiler och investera i en dränkbar pump och en avfuktare. Snabba åtgärder är viktiga om olyckan är framme.

Hur gäller hemförsäkringen vid väderfenomen?

Ulf Lindholm berättar att en villa- eller fritidshusförsäkring täcker de flesta skador som inträffar till följd av storm, åska och översvämning.

Ta del av våra checklistor

På vår hemsida finns flera checklistor med tips på hur du minskar risken för skador vid olika väderfenomen.

Scanna QR koden för att ta del av dessa.

Checklista: **Skydda** huset mot översvämning

Så här kan du minska risken för att ditt hus och ägodelar tar skada vid en översvämning. Vi har delat upp våra råd i tre delar: förebyggande, under tiden en översvämning pågår och vad du kan göra efteråt.

1 **Förebyggande** åtgärder

Tomtmarken

Vilken lutning har omgivande tomtmark i förhållande till byggnaderna och tomtmarken? Om den lutar mot fastigheten kan det finnas anledning att vidta olika skyddsåtgärder, exempelvis genom kantstensättning eller vallar.

Vilket material finns på tomtmarken? Hårdgjord yta (exempelvis plattor eller asfalt) på tomtmark bör ha rätt lutning samt kant som hindrar ytvattnet att rinna mot byggnader.

Brunnar och avlopp

Finns det någon pump i avloppsbrunnen som kan leda bort dagvatten? Att ha möjlighet till att pumpa ur en avloppsbrunn gör att vatten kan ledas bort, så att det inte blir översvämning runt byggnaden.

Finns manuellt avstängningsbara golvbrunnar? Om inte – se till att det finns tillgång till sandsäckar eller andra tunga föremål, som vid behov kan läggas över golvbrunnar och toalettstol i källarplan.

Har golvbrunnarna vattenlås? Om inte – säkerställ så att dessa kan kopplas bort från dagvattenssystemet. Detta kan göras genom att vattnet pumpas till markytan eller leds till en stenkista.

Finns backventil på avloppsledningen? Den hindrar vatten att tränga in i källaren genom avloppsenheter såsom golvbrunnar. Den ser till så att vätska eller gas enbart släpps fram i en riktning och förhindrar återströmning.

Källaren

Finns det utvändigt källartrappa, källarfönster med ljusschakt och garagedörr? Bygda vallar bör finnas runt dessa, samt tak över källartrappa.

Införskaffa dränkbar pump. Extra viktigt om huset är beläget i ett område där det är risk för översvämning vid skyfall.

Försök att tätar källarfönster och ventilationsöppningar med till exempel silikon, plywoodskivor och/eller plastduk. Samma sak med och dörrar som inte används.

Det blir lätt översvämning i källare. Förvara saker som är ömtåligt för vatten på hyllor eller liknande, eller flytta det till ett vindsförråd.

Huset och bilen

Kontrollera att stuprör, hängrännor, brunnar och dräneringsrör är rensade och i bra skick, samt att rötter från träd och buskar inte når ner i VA-systemet. Observera att material som rensats bort ur en brunn klassas som farligt avfall och får inte transporteras bort av fastighetsägaren själv.

Kontrollera även taket för att se att plåtar och takpannor är hela och sitter på plats.

Tänk på var du parkerar bilen. Flytta på bilen om den står på en plats som är placerad lågt.

2 **Under tiden: Om vatten** tränger in i huset

Bryt strömmen eftersom vattnet kan vara strömförande.

Försök avleda vattnet genom att göra ett enkelt dike.

Täta ventiler och andra öppningar.

Om vattnet kommer in via golvbrunnarna - tryck in en filt eller handduk i brunnen och lägg en rejäl tyngd på minst tio kilo ovanpå.

Torka, pumpa eller ös ut vatten så fort som möjligt.

Kontakta Räddningstjänsten på larmnumret 112 om läget blir för besvärligt.

3 **Efter: Om huset är** vattenskadat

Hyr eller köp en avfuktare och ställ den i de fuktskadade utrymmena så fort som möjligt. Spara alla kvitton.

Dokumentera skadorna efter översvämningen, ta foto eller filma.

Släng ingenting innan du har kontaktat oss och fått besked om hur du ska göra.

Var noga med att tvätta dig och göra rent allt som varit i kontakt med översvämmat vatten.

Bo i Habos
nya höjdarläge!

VITSIPPS
PARKEN
HABO

Missa inte chansen - det finns endast några få lägenheter kvar i BRF Vitsippsparken!
De nya husen är uppstickare på riktigt och bjuder på fantastiska vyer över omgivningen. Bostadsrätterna är klara för inflyttning i mitten av Januari 2024.
Intresserad? Kontakta Maria Wictoran!

Maria Wictoran
Fastighetsmäklare
0734 – 13 11 01
maria.wictoran@lansfast.se

Se lägenheter till salu
på **gbjbygg.se/habo**

GBJ bygg.

OFAB
FÖRVALTNINGS AB

Konstruktör: Ulrika Ressar, Solflåtan

Kryssa och vinn två biobiljetter!

Svara rätt och var med i vår utlottning. Vi lottar ut vinst till sex stycken tävlande, där alla vinner två biobiljetter vardera. Sista tävlingsdag är den 24 november.

Lämna ditt svar på: LFskaraborg.se/hemmaplan

Du kan även skicka in korsordet till: Länsförsäkringar Skaraborg, Box 600, 541 29 Skövde. Märk kuvertet med *korsord*.

Rätt svar

Fyll i ordet du får från de blå rutorna här:

Namn:

Adress:

Du kan läsa om hur vi skyddar och behandlar dina personuppgifter på lansforsakringar.se/personuppgifter. Där hittar du också information om dina rättigheter.

HÖSTLOVSTIPS!

Utforskande lek och framtidshopp

Foto: Tuana Fridén

Gnugga geniknölarna, bygg i Legoborgen, experimentera i Labbet, följ med på en rymdresa, ta sedan en fikapaus så är du redo att upptäcka ännu mer av Balthazar Science Center i Skövde.

Balthazar Science Center är en oas för den vetgirige, oavsett ålder, som längtar efter att utforska naturvetenskapens och teknikens underbara värld. Beläget i centrala Skövde, har detta center sedan sin grund 2001 ägnat sig åt att väcka och odla nyfikenheten hos besökare, och deras uppdrag är lika enkelt som det är viktigt: att inspirera framtidens forskare, ingenjörer och vetenskapsmän.

Foto: Tuana Fridén

Pedagogiken: Lärande Genom Lek

Balthazar Science Center har en välbeprövad pedagogisk metodik som bygger på konceptet "att lära genom lek." Deras handledare är vana vid att arbeta med barn i alla åldrar och med olika nivåer av förkunskaper. Istället för att bara presentera fakta strävar de efter att skapa situationer och utmaningar där eleverna aktivt deltar och lär sig genom att

utforska och upptäcka. Det som många ser som lek ser Balthazar som en möjlighet att utforska och lära sig nya metoder, material och sammanhang. På Balthazar är lärande roligt och meningsfullt, med tydliga kopplingar till verkligheten. De skapar en positiv och stödjande miljö där inga idéer är för galna och där barn lämnar med en känsla av glädje, nyfikenhet och stärkt självförtroende.

Att göra på Balthazar

På Balthazar Science Center kan du fördjupa din förståelse för naturvetenskap och teknik genom en rad spännande aktiviteter och utställningar. Här är några av höjdpunkterna:

Aktiviteter: Här kan du testa din fysiska form och utmana dig själv med aktiviteter som E-cycling, stakmaskin, IR-kamera och mycket mer. Hoppa, balansera och ha roligt med fysisk aktivitet.

Vizospace: Utforska vetenskaplig data med imponerande visualiseringsteknik. Följ realtidsbilder av stormar, rymdresor och röntgenbilder av människokroppen för en fascinerande inblick i vetenskapens värld.

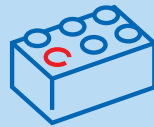
Kreativ Studio: Här är din kreativitet i fokus. Skapa din egen LEGO-film, använd en green screen för att skapa spännande bakgrunder eller lek med röstförvrängare och utforska världen av digital kreativitet.

Labbet: Gör spännande experiment, utforska mikroskopiska världar och undersök mysterierna inom kriminologi. Detta är platsen där vetenskap blir till praktik.

Legoborgen: Bygg fantastiska skapelser med obegränsade Lego-bitar och ge din fantasi fritt spelrum. Här finns inga gränser för vad du kan skapa med Lego.

Gruvan: Ta på dig hjälmen och kliv in i hissen som tar dig till vår spännande gruva! I den mörka spännande gruvgången kan du upptäcka både gnistrande stenar och en och annan rättsvans. Mycket spännande för de mindre barnen!

Fota ditt bästa legobygge!

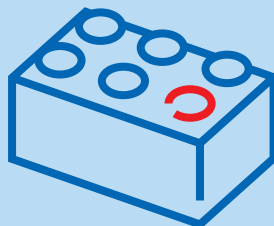
Skicka in en bild på ditt bästa legobygge och vinn fyra stycken entrébiljetter till Balthazar Science Center i Skövde

Bidraget mejlas till marknad@LFskaraborg.se senast den 17/11. Skriv med namn och ålder på legobyggaren i mejlet.

Vi lottar ut vinsten bland alla som varit med i tävlingen. Vinnaren meddelas via mejl 20/11.

Lycka till!

**TÄVLING FÖR
ALLA BARN!**

Mattebazaren: Utmana dig själv med kluriga matematiska problem och spel. Här kan du experimentera med siffror och upptäcka hur matematik kan vara både roligt och utmanande.

Makerverkstaden: I denna kreativa verkstad kan du använda verktyg och material för att skapa dina egna mästerverk. Oavsett om du bygger något som rullar, flyger eller flyter, är det bara din fantasi som sätter gränserna. Det bästa av allt är att du kan ta med dina skapelser hem och fortsätta utforska vetenskapen och tekniken på egen hand.

På Balthazar Science Center är möjligheterna oändliga, och oavsett om du är ung eller gammal kommer du att hitta något som inspirerar och utmanar dig.

Vad händer i din del av Skaraborg på höstlovet?

Det finns mycket härligt att hitta på runt om i Skaraborg. Gå in på din kommuns hemsida för att se vad som händer i just din närhet eller gå in på vastsverige.com/skaraborg för tips och inspiration.

Varför inte passa på att åka till Skara och besöka Bokäventyret, eller gå den snälla spökjakten på Vänermuseet i Lidköping. Snöra på dig skridskorna och bege dig till Töreshov ishall i Töreboda eller kanske Skaparverkstad i Kulturhuset i Grästorps.

Har du din pension lite här och där?

Nu kan du samla fler av dina pensioner hos oss för en
bättre överblick, vi hjälper dig att ta reda på vilka.

Fyll i en digital fullmakt på vår hemsida så hör vi av oss.

Skövde Rådhusgatan 8, Box 600, 541 29 Skövde, 0500-777 000, info@LFskaraborg.se | **Falköping** Storgatan 1, 521 42 Falköping, 0515-677 200 | **Lidköping** Torggatan 8, Box 2187, 531 32 Lidköping, 0510-777 220 | **Mariestad** Esplanaden 8, Box 32, 542 30 Mariestad, 0501-377 240 | **Tidaholm** Gamla Torget 6, 522 31 Tidaholm, 0502-777 260 | **Skara** Stortorget 1, 532 30 Skara, 0511-241 00 | **Habo** Jönköpingsvägen 13 A, 566 31 Habo, 036-172 400 | **Vara** Stora Torget 4, 534 31 Vara, 0512-797 270

[LFskaraborg.se](https://www.LFskaraborg.se)

**Länsförsäkringar
Skaraborg**

